

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Zeneva v škipcih

Zeneva, 25. maja.

Zenevski krogi so zopet v težkem, zamotanem položaju. V škipcih, nič čudnega, če se je na 97. zasedanju sveta Društva narodov zbrala prva garnitura evropskih politikov, diplomatov in državnikov od Edena in Delbosa pa do Litvino-va. Zdi se, kakor da ne more ženevski »bolnik« iz neprestanih zagat, zadreg, stisk in težav. Zopet so na dnevnem redu nerodna, razburljiva vprašanja: Alexandrete, Španija, Abesinija, Madžarska. Od vseh teh štirih problemov je dejanski rešeno samo vprašanje sandžaka Alexandrete, saj je jasno, da ravna francoska diplomacija previdno, da ne bo razburjala Turčije in vsega arabskega sveta v trenutku, ko se iz Rima vršijo čudna kokefiranja s polmesečem.

Večje brige pa povzroča v ženevskem evropagu zbranim politikom zahteva valencijske vlade, da se temeljito prouči vprašanje vmešavanja v špansko državljansko vojno s posebnim ozirom na okolnost, da sta Nemčija in Italija odposlali v Španjo oddelke redne vojske. Za diploma te, ki se radi zatekajo k diplomatičnim formulam, precej neapetitna zadeva. Gotovo tuhtajo ženevski diplomati, kako bi razvozlati ta čudno zamotan voz. Že sedaj pa je jasno, da ne bo Ženeva spre- govorila bogve kako jasne besede in da bo večše potegnila svojo glavo iz nastavljene zanke z odgoditvijo ali pa izročitvi- lo zadeve drugemu forumu, kakor je na dr. londonski nevmeševalni odbor.

Tudi abesinsko vprašanje še vedno straši. Temna abesinska senca še vedno tišči ženevsko ozračje in ne da tamkaj zbranim diplomatom, da bi prosto in široko zadihali. Nezaupanje Italije napram Društvu narodov so v zadnjem času povečale londonske vesti, da se v Ženevi ne bo obravnavalo abesinsko vprašanje in sicer radi tega, ker ne bo neguš poslal svojih delegatov v Ženevo. Ta negu- ševa odločitev se smatra kot taktična pote- za, ki naj bi bila v skladu s mnenjem njegovih svetovalcev, da se prepreči, da bi Društvo narodov na kakršnikoli način napravilo kakršnokoli koncesijo, ki bi mo- gla izboljšati odnose Italije napram Ze- nevi. Anglija namreč ne smatra, da bi bi- la situacija že tako zrela, da bi de jure priznali italijanski imperij. Prav tako ni v nič kaj drugačni situaciji Francija, ki je vezana na nešteto strani. Italija bi si morda želela, da bi se v Ženevi izrekla samo enostavna čisto preprosta in krat- ka ugotovitev, da negušove vlade v Abes- siniji več ni. Toda takšne možnosti pos- topnega reševanja abesinskega vpraša- nja so zbudile v londonskih, pa tudi v mnogih nebritanskih krogih veliko nego- dovanje. Ravno ta moment negotovanja je najbrže spodbudil nekatere svetovalec negušove, da v okviru danih možnosti še bolj spremašajo in vzkalijo ženevsko vzdušje.

Ravno v tej točki poslabšanja ženev- ske atmosfere se stikajo neguševi intere- si in interesi valencijske vlade, ki je nedvomno hotela iti negušu na roko, ko se je odločila, da zahteva ventiliranje španskega problema na 97. zasedanju sveta Društva narodov, saj je jasno, da ne bodo obtožbe, ki jih je pripravila va- lencijska vlada proti Italiji in Nemčiji niti najmanj rešile ali pospešile rešitev špan- skega vprašanja, pač pa zadošča vse to, da se ženevski voz še bolj zamota in zavozla ter da se ostrina, naperjena proti Italiji in deloma tudi proti Nemčiji še bolj zaostri.

Končno pa se tudi doznava, da name- rava predložiti Madžarska svojo zahtevo

Panika med francovci radi britanske akcije

LONDON, 25. maja. Potrjuje se vest o misliji španskega milijonarja Juana Marcha in vojvode od Albe v Rimu, ki bosta na vsak način skušala pridobiti Italijo za to, da ne odpokliče svojih prostovoljcev iz Španije.

GIBRALTAR, 25. maja. Po vesteh iz Burgosa in Salamance je zbudila britanska inčlativa za premirje in umik prostovoljcev pravcato paniko. General Franco si je v svesti, da bi pomenilo to zanj popoln vojaški zlom, če bi moral odpustiti prostovoljce iz svojih vojaških formacij ker je njegova vojska dejanski sestavljena samo od Marokancev, ki jih je vedno manj in ki se ne bodo mogli brez konca in kraja pritegovat iz Španskega Maroka, na drugi strani pa od miličnih odredov, ki pa doslej sploh niso bili na fronti, ampak so svojo službo vršili samo v zaledju. Če bi namreč miličniki morali na fronto, potem je veliko vprašanje, kako bi se na fronti zadržali in kdo bi potem vršil v zaledju službo. Častniške formacije so preslabe, da bi lahko držale zaledje, kjer bi se republikanci, zlasti delavec, prav gotovo takoj dvignili k vstaji. V Burgosu po- lagajo vse svoje nade na Mussolinija, od katerega upajo, da ne bo odpoklical italijanskih prostovoljcev oz. da se mu bo posrečilo, zadevo tako zavteči, da bi francovci lahko izvojevali končno odločitev in bi prostovoljci potem ne bili več potrebni. V širokih plasteh prebivalstva v francovskem zaledju je tudi nastala velika panika ob vesti, da bi utegnlo priti do odpoklica vojaških prostovoljcev in se že opaža beg bogatih Špancev v smeri proti Gibraltarju in Portugalski. Gibraltar je prepohl raznih bogatašev iz Francove Španije, tako da so vsi ho- teli prenapolnjeni. Španski bogataši čakajo tukaj, da bi dobili vize za posa- mezne evropske države, kamor se nameravajo umakniti.

Kako je sestavljena vlada Nevilla Chamberlaina

LONDON, 25. maja. Na vsak način je gotovo, da bo Stanley Baldwin v petek popoldne odstopil. Ob tej priliki ga bo kralj imeoval za Eerla Baldwina of Be- wedleya, takoj zatem bo kralj poveril se- stavo nove vlade finančnemu ministru Nevillu Chamberlainu, ki bo že v petek zvečer predložil angleškemu kralju listo svoje nove vlade, ki se pa ne bo mnogo razlikovala od sedanje. Chamberleina bo zamenjal kot finančnega ministra bivši vodja nacionalne liberalne stranke Sir John Simon, sedanji notranji minister. S

Rokomet in politika v dunajskih siluetah...

DUNAJ, 25. maja. Tekma med avstrij- sko in nemško reprezentanco v rokometu se je pretvorila v veliko politično mani- festacijo. Ko so namreč ob pričetku tek- me odsviral nemško himno, je znatni del občinstva dvignil roke k hitlerjevskemu pozdravu, nakar so pristaši vlade pričeli živigati in protestirati. Za časa, ko so svirali avstrijsko himno, pa je skupina hitlerjevcev razvila veliko zastavo s klju- kastim križem in so se od vseh strani sli- šali vzkliki: »En narod, ena država! Heil Hitler!« Med tekmo so nastali na mnogih mestih v stadionu spopadi, ven-

dar se je policiji posrečilo, da je vzdržala red. Že v stadionu je bilo aretiranih okoli 50 oseb. Najhujše demonstracije pa so bile šele po tekmi, ko je množica krenila proti mestu, počeč narodno socialistične pesmi in vzklikajoč Hitlerju. Policija je bila spričo ogromne množice demonstran- tov, ki so krenili proti praterju, brez mo- čii. Policija na konjih se je poslužila pri tem udarcev s sabljo in je pripisati na- ključju, da ni prišlo do žrtev. Ni pa mo- gla policija preprečiti nadaljnjih obraču- navanj in spopadov med političnimi na- sprotniki.

Rooseveltove socialne reforme

WASHINGTON, 25. maja. Roosevelt je predložil kongresu poslanico o novem de- lovnem času in novem zakonskem osnutku o mezdah. V smislu te reforme bi se

naj v USA uvedel 40 urni delovni teden, najnižja mezza pa bi znašala vsaj 16 do- larjev tedensko.

Vseposod: poplave, neurja, snežni zameti, človeške žrtve

BEOGRAD, 25. maja. Nad Beogradom je zabeznelo strašno neurje, ki je povzro- čilo po mestu več milijonsko škodo. Nad Beogradom se je razlilo nad 12 in pol milijard litrov vode. Ulice so iz- gledale kakor narasli hudourniki. Zelo te- žko so prizadeti ljudje v kletnih stanova- njih. Toče je bilo po ulicah toliko, da se promet ni mogel redno vršiti. Škoda radi neurja se cení nad 5 milijonov dinarjev.

VARSAVA, 25. maja. Strahovito neur- je je divjalo v južni Poljski. Reke so pre- stopile bregove. V Kielechem se je utrgal oblak. Nastale so velike poplave, ki so

doslej zahtevale tamkaj 31 človeških žr- tev. Posebno hudo so prizadeta oblastva Miehova, Pincova in Olkusza. Vse tele- grafske in železniške zveze so prekinje- ne. Vojska pomaga ubogim ljudem.

BUDIMPEŠTA, 25. maja. Radi preloma oblakov se je razlilo ogromno vodovje po mestu in uničilo celo vrsto hiš. Število človeških žrtev še ni znano.

MOSKVA, 25. maja. Nova severna po- staja poroča, da je tamkaj silnih snežnih zametov. Tri letala bi morala s Rudolfo- vega otoka na Severni tečaj, niso pa mo- gla radi neurja startati.

Darany naglasil, da ne bo rešila Madžar- ska tega vprašanja enostransko in samo- lastno, ampak da bo ves problem pred- ložila rešitvi Društva narodov. Če se že ne bo zgodilo, da bi DN moralo že sedaj glodati ta precej trd oreh, potem mu bo to prav gotovo pridržano na 98. zaseda- nju sveta DN...

Pabecki

Zidovske množice v katastrofalnem položaju

Te dni je bilo na Dunaju prvo zaseda- nje upravnega odbora židovskega sve- tovnega kongresa, ki se je prvokrat se- stal v Ženevi lani v avgustu. Zasedanja se je razen šestih rednih članov odbora udeležilo še 18 članov iz devetih dežel. V teku tega zasedanja se je ugotavljalo ka- tastrofalno stanje židovskih množic v Srednji in Vzhodni Evropi. Podčrtavali so, da se niso še nikdar nahajali milijoni Židov v tako tragično gospodarski, poli- tični ter socialni stiski. Protižidovska agi- tacija v teh pokrajinah vsebolj narašča in povzroča zlasti v Poljski krvave izgrede ter velike pogrome. Na zasedanju so ži- dovski delegati izrekli mnenje, da pri- manjkuje odločilnim činiteljem na dobri volji ter energiji v svrhu potlačanja te nevarne agitacije, ki Žide tako nevarno in težko ogroža. Gospodarska politika raznih pokrajinskih potiska Žide iz raznih gos- podarskih poklicev. Tudi so odobrili ce- lo vrsto ukrepov v svrhu obrambe ogro- žene eksistence Židov v nekaterih deželah ter njihovih mednarodno priznanih manj- šinskih pravic. Kakšni ukrepi so to in ali bodo kaj zalegli, nam trenutno ni znano.

Slovenski socialistični sindikati

so imeli v nedeljo svojo sejo plenuma. Obravnavale so se aktualne zadeve iz področja naše socialne politike ter so se izrekle precej ostre in kritične opazke glede uredbe o minimalnih mezdah ter uvedbe starostnega in invalidnega zava- rovanja delavcev. Za predsednika sindi- katov je bil izvoljen bivši predsednik De- lavske zbornice Lojze Sedej in je ta iz- volitev precej zgovoren odgovor našega delavstva na nedavno razrešitev funkci- narjev Delavske zbornice.

Papen jemlje slovo...

Vesti, da naj bi von Papeň postal po- slanik pri Vatikanu, ne odgovarjajo res- nici. Dejstvo je, da je bil Papeň v avdi- enci pri Hitlerju, ki mu je ob tej priliki podal svojo demisijo. Svojim prijateljem na Dunaju je von Papeň dejal, da se naj- brže ne bo več vrnil na Dunaj in da se sploh umika iz političnega in javnega živ- ljenja. Iz ozadja pa se doznavajo zanimi- ve podrobnosti, v smislu katerih je raz- vidno, da so bili avstrijski hitlerjevci v tajnih zvezah z memskim uradnim funk- cionarji na Dunaju. Pravijo, da bo sledil na Papeňovo mesto znani radikalni na- rodni socialist Kürbel, bivši nemški ge- neralni konzul na Kitajskem. Vprašanje pa je, kaj poreče k temu avstrijska vlada.

Pomenki

Na tacišcu domače politike

Gibanje JNS v ljubljanskem srezu

Poročili smo že o dobro uspehih obšli zborih krajevnih in občinskih organizacij JNS v ljubljanskem srezu, ki so jim sledili še 17. maja v Štrigovi, 23. maja pri Kapeli, in 24. maja v Veržeju. Na vseh občinskih zborih je podal splošno politično in gospodarsko poročilo domači narodni poslanec g. Lukačič, ki je bilo povsod po navzočih z navdušenjem sprejeto. Zborovalci so povsod pokazali veliko zanimanje za obnovitev strankinih edinic, čeravno vrši Jugoslovenska nacionalna stranka svoje delo v izredno težkih prilikah. Oklevetana od vseh strani pa vrši svoje poslanstvo in je prepričana,

da more voditi v boljšo bodočnost le dosledno izvajanje jugoslovske politike. Ker je izvršena sedaj po vsem srezu reorganizacija stranke, sklicuje sreska organizacija svojo redno letno skupščino, ki bo na na praznik 27. maja ob 3. uri v Seršenovem hotelu. Vabila prijavljenim delegatom so razposlana. Če bi kdo od delegatov pomotoma ali pa na kak drug način ne prejel vabila, naj se pred občinskim zborom prijavi poslujočemu tajniku. Na občnem zboru bosta podala poročila o gospodarskem in političnem položaju gg. senator Ivan Pucelj in poslanec ljubljanskega sreza g. Avgust Lukačič.

S stanovske fronte

Glas slovenskega trgovstva

Na nedeljskem občnem zboru Zveze trg. združenj za dravsko banovino je bila sprejeta sledeča resolucija:

Slovensko trgovstvo, zbrano na redni letni skupščini Zveze trgovskih združenj za dravsko banovino 23. maja 1937 v Slovenjgradcu, je na razne trditve z oficialnega mesta o izboljšanju gospodarskega položaja ugotovilo, da se gospodarske razmere v Sloveniji niso izboljšale, temveč so se v nekaterih gospodarskih panogah še poslabšale zaradi zadnje slabe letine in novih visokih javnih dajatev, s katerimi je Slovenija zopet čez mere prizadeta. Zato odklanjamo vse časopisne in druge vesti o nekem izboljšanju gospodarskih razmer v Sloveniji, ker so te vesti brez stvarne podlage in tudi škodljive slovenskemu gospodarstvu. Naravnost kritičen pa je položaj slovenskega gospodarstva zaradi še vedno trajajoče denarne krize, pri čemer z ogorčenjem ugotavljamo, da se za likvidnost naših denarnih zavodov doslej ni še ničesar učinkovitega storilo. Od 600 milijonov dinarjev, ki so predvideni za poživljenje denarništvu, se mora dodeliti neposredno slovenskim denarnim zavodom oni delež, ki ustreza višini kmečkih dolgov pri teh zavodih.

Slovensko trgovstvo ponovno poudarja, da je nemogoče vsako izboljšanje gospodarskih razmer brez decentralizacije uprave in financ. Zato odklanjamo vsak zakonski načrt, ki ni zgrajen v duhu samouprave. Tako odklanjamo zlasti zakonski načrt o cestnem fondu ter se v tem vprašanju popolnoma pridružujemo zahtevam Društva za ceste v Ljubljani.

V nasprotju z ljudsko samoupravo ter ustavno zajamčenim pravicam slovenskega naroda je tudi, da se v Sloveniji

uporabljajo neslovenske tiskovine. Enako zahtevamo, da se po načelu upravne decentralizacije oddajajo državne nabave in javna dela.

Ponovno poudarjamo, da brez svobodne in smotreno usmerjene kritike ni mogoče doseči izboljšanja sedanjih upravnih in gospodarskih razmer. Zato zahtevamo svobodo kritike in svobodo tiska.

Za omiljenje težkih gospodarskih razmer Slovenije zahtevamo: Po načelu davčne enakopravnosti naj se odpravijo vsi davčni in drugi privilegiji nabavljanih in konsumnih zadržev. Zato se glede načrta novega združnega zakona v celoti pridružujemo predlogom vseh gospodarskih zbornic v državi. Še bolj pa zahtevamo odpravo vseh privilegijev, ki so se dali in se še dajajo tujemu velekapitalu, tujim veleblagovnicam in prodajalcem tujih industrijskih podjetij. Zahtevamo najstrožjo kontrolo države nad poslovalnim kartelom.

Ugotavljamo popoln kaos v predpisih o krošnjarstvu in šušmarstvu ter zahtevamo, da se legalna trgovina že vendar zaščiti v smislu ponovno predloženih zahtev trgovstva.

Zahtevamo čimprejšnjo revizijo določila paragrafa 19. obrtnega zakona glede trgovske usposobljenosti in takojšnje izvedbo socialnega zavarovanja za vse samostojne trgovce, katerega nosilec naj bo Zveza trgovskih združenj za dravsko banovino.

Med tem, ko druge države na vse mogoče načine in tudi z izvoznimi premijami pospešujejo izvoz, se pri nas izvoz ovira in izvozniki oškodujejo z nepravilnim obračunavanjem izvoznih deviz po Narodni banki. Zahtevamo, da Narodna banka povrne izvoznikom razliko prema-

lo izplačanih protivrednosti za italijanske lire in nemške marke ter s tem popravi storjeno milijonsko škodo. Opozarjamo na obupen položaj javnih nameščencev ter zahtevamo zboljšanje njihovih prejemkov.

Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika g. Stane Vidmar, medtem ko so bili za podpredsednike izvoljeni Ferdo Pinter iz Maribora, Fran Čeh iz Murske Sobote in Fran Škrbec iz Ljubljane, četrto mesto podpredsednika pa je rezervirano za kandidata, ki ga določi celjsko združenje.

Iz Malega Beograda

Iz Malega Beograda. V nedeljo dne 25. aprila se je vršil občni zbor Pevskega društva Ruše in sicer v veliki sobi pevske matere gđ. Špele Gorišek. Soba je bila lepo dekorirana, s pomladanskim cvetjem. Občni zbor je ob nabito polni udeležbi otvoril dolgoletni predsednik g. Anton Požar, ki je pozdravil prof. Vas. Mirka kot zastopnika Ipavčeve župe, g. Janka Pirca kot zast. Zveze kult. društev in Stanka Goloba kot zast. Glasbene Matice ter zastopnike vseh domačih društev. Predsednik je podal obširno poročilo o društvenem delovanju, ter se zahvalil vsem sodelujočim pevcem in pevcem, za njih neumorno delovanje. Sledilo je poročilo agilnega tajnika gosp. Sluge Adolfa, katero poročilo je bilo vestno in skrbno sestavljeno. Blagajnik tovariš Franjo Dokl je podal blagajniško poročilo ter je bil nagrajen z aplavzom. Revizor tov. Lampreht Franjo je predlagal odboru absolutorij. Nato se je zglasil k besedi zastopnik Ipavčeve župe prof. V. Mirk, ki je v strokovnih izvajanjih nadaljeval navodila odboru, pevcem in pevkom za njih nadaljnje delovanje na pevskem polju v Rušah. V imenu Zveze kult. društev je spregovoril g. Janko Pirc ter v jedrnatih besedah spodbujal članstvo k nadaljnemu delovanju. Nato je bil izvoljen z malimi spremembami dosedanji odbor pod vodstvom predsednika g. Ant. Požarja, ki je obljubil, da bo deloval z vsemi močmi za povzdig lepe pesmi ob severni meji ter nato zaključil občni zbor.

Marenberške novice

Karambol. V petek se je zgodila v Zg. Vizingi, težka kolesarska nesreča. V smeri proti Muti sta se proti večeru kolesarili Peruš Micka in Paulič Marica. V smeri proti Marenbergu se je pripeljal na kolesu neki Haberman iz Trbonj, ki pa je vozil po levi strani. Haberman je s tako silo zavozil v kolesarki, da sta obe dobile težke poškodbe. Pavličeva si je presekal koleno, da so jo morali odpremiti v slovenjgraško bolnišnico. Peruška in Haberman pa sta dobila lažje poškodbe. Kolesa so popolnoma nerabna.

Nesreča nikoli ne počiva. Pri Sv. Treh kraljih je 13 letni Poročnik Ivan tako nesrečno padel, da si je zlomil ključnico. Prvo pomoč mu je nudil marenberški zdravnik.

Studenške novice

Iz občinske pisarne. V sredo, 26. maja ob ¼4. uri je javna seja občinskega odbora. Med drugim bodo sklepali o pravi proračuna po nalogu banske uprave volitve 5 članov v Kmetijsko zbornico, volitve 5 članov v krajni šolski odbor. Na dnevnem redu so še razpis voženj gramozov, razpis mesta pomožnega tajnika in zadeva nabave škropilnega voza.

Gasilska četa je dobila telefon. Te dni so montirali telefon za vso javnost in je nameščen v pekarni Glas nasproti gasdoma. Telefon ima št. 22-08.

Nočni požar. Okol ¼12. ure je začela goreti šupa g. Oniča na Pekrski cesti 78. Bilj so alarmirani domači gasilci, ki so pod vodstvom poveljnika Majheniča prihiteli na pomoč in ogenj pogasili, ter preprečili večjo požarno nevarnost. Vnel se je že tudi čebelnjak vendar so ga še obvarovali. Vsi znaki kažejo, da je bil ogenj podtaknen. Domači pes je s svojim lajanjem zbudil domačine, ki so še pravočasno rešili domačo živino, vendar pa sta zgorela dva voza.

Putnikove novice

Morje vas vabi! Skupinska-pavšalna bivanja na Jadranu s Putnikom Maribor. Od 5.—20. junija: Podgora pri Makarski Din 1.350.—, od 6.—20. junija: Novi Din 1.450.—. Informacije pri Putniku Maribor-Celje.

Zopet imate celo vrsto krasnih izletov z modernimi avtokarji Putnika Maribor 30.—31. maja: 2 dni v Trst in Postojno, popoln aranžman Din 470.—, 2. junij: 1 dan izlet v Graz za Din 100.—, 6.—9. junij: 4 dni na Dunaj, ob priliki slavnostnih tednov Din 250.—, 10.—11. junij: 2 dni v Mariazell za Din 200.—, 12.—13. junij: 2 dni v Graz za Din 110.—, 13.—15. junij: 3 dni na Dunaj, ob priliki slavnostnih tednov Din 240.—, 13.—27. junij: 15 dni na svetovno razstavo v Parizu, preko Italije in francoske Riviere, nazaj preko Švice in Dolomitov, popoln aranžman 3.900.— Din. Prijave: Putnik Maribor-Celje.

Najudobnejše uživajte krasoto narave ob priliki izletov, ki jih prireja Putnik Maribor z modernimi avtokarji v tujino in inozemstvo. Bogat spored, nizke cene! Prospekti, informacije in prijave Putnik Maribor-Celje.

Izlet v Trst in Postojno z modernimi avtokarji Putnika od 30. do 31. maja. Vožnja in popolna preskrba, kakor tudi vizum le Din 470. Ogled vseh znamenitosti v Trstu in obisk Postojnske jame! Prijavite se takoj! Putnik Maribor-Celje.

Dr. Edvard Beneš, prezident ČSR

K 28. maju.

Ko je predlansko leto dne 18. decembra, tedaj dan po onem dnevu, ki je do nesrečnega 9. oktobra 1934, leta veljal kot rojstni dan Vit. kralja Mučenika vsej Jugoslaviji kot dan veselja in radosti, volil bratski nam narod češkoslovaški po svojih narodnih poslancih in senatorjih svojega drugega državnega prezidenta, tedaj je zasedel mesto državnega glavarja, ki ga je izpraznil po lastnem nagibu in lastni volji prezident - osvoboditelj Masaryk, dr. Beneš Edvard, od svojega pred

hodnika za to mesto predestinirani in zanj pač tudi najbolj sposobni državljani ČSR, saj bi menda ne našli lahko moža med Čehi in Slovaki, ki bi mogel — poleg Masaryka — pokazati na toliko z uspehi venčanega dela kakor baš dr. Edvard Beneš. Res je, da so za svoj narod žrtvovali več oni, ki so zanj dali svoje življenje; ali tudi dr. Beneš ga je stavil na kocko, hkratu pa je pokazal, kako je treba za svoj narod — živeti.

Rodbina Benešev izhaja iz starega, svobodnjaškega kmetijskega rodu, ki ni hodil na roboto ter ni delal tlake iz vasi Slovence pri Rakovniku na Křivoklatskem.

Dne 28. maja l. 1884, se je kot najmlajši Benešev otrok rodil sin, ki so ga doma imenovali Eda. Iz njegovega detinstva je znano, da je v osnovni šoli bil dober učenec in da je opravljal tudi »angelsko službo« — kot ministrant. V rodbini Benešev pa je obstajala jaka tradicija: bili so ljubitelji zgodovinskega čtiva, zlasti takšnega, ki se tiče kostniškega mučenika Jana Husa in njegove dobe. Tako je Eda postal že kot deček goreč častivec Husov in Jana Žižke, vojskovodje husitskih »božjih bojevnikov«, pred katerimi se je treslo skoro pol Evrope.

Jesen l. 1896, je stopil Eda na gimnazijo na Kral. Vinohradech; stanoval je pri svojem bratu Václavu, ki je bil tedaj učitelj na meščanski šoli v Vršovicah. Dijak mladi Beneš ni bil odličen. Bil je preveč

samostojen, da bi se dal vkliniti v šolski kalup. Izhajal je sicer v vseh predmetih, zanimal pa se je predvsem za stvari, ki so se mu zdele potrebne za življenje, hodil da so bili to obvezni ali neobvezni predmeti; najljubši pa sta mu bili francoščina in filozofija. Mnogo se je bavil tudi s sportom in sodobniki trdijo, da se je izkazal kot »talentiran« spornik; kot šestošolec si je zlomil celo nogo, kar je imele za posledico, da je moral delati razredni izpit, hkratu pa je dobil slabjšo oceno iz vedenja, ker gojenje sporta v avstrijskih šolah ni bilo dovoljeno. Od tega sportnega udejstvovanja pa mu je ostalo za vse življenje hitro spoznavanje položaja in nagla odločitev — sposobnosti, ki sta ga že tedaj odlikovali. S svojim prostim časom je ekonomiziral dobro ter si ga je že zgodaj znal razdeliti čim najbolj racionalno. Na počitnicah je opravljal vsa kmetijska dela in sicer po volji očetovi, češ, naj tudi njegovi študirani sinovi vedo, kako trdo je delo, s katerim si mora kmet pridobivati svoj kruh. Tudi se je že kot sredješolec odločil za abstinenco od alkohola ter je ostal — kakor Masaryk — abstinent do današnjega dne. V vsem se lahko reče, da je visoko in daleko presežal obzorje povprečnega srednjšolca, ki se je — značilno — kot prvega svojega literarnega dela lotil prevajanja Zolajevoga romana »L'Assomoir« (Ubijač) in sicer radi njegove protialkoholne tendence.

Leta 1904, se je Beneš vpisal na praško vseučilišče in sicer na filozofsko fakulteto z namenom, da študira romanistiko in

germanistiko; poslušal pa je tudi predavanja Masaryka, s katerim se spočetka ni povsem strinjal, nego mu je v svoji notranjosti poskušal oponirati, dokler se končno ni udal v spoznanju, da Masarykovi prepričevalnosti ni mogoče postaviti nasproti tehtnih argumentov; saj pa Masaryk tudi ni prepričeval svojih slušateljev s svojo avtoriteto, nego jih je spodbujal k lastnemu, samostojnemu razmišljanju ter jim pri tem samo kazal pot. Tako je postal tudi Beneš pravi in dosleden učenec Masarykov. Razumel je stremjenja svojega učitelja ter se odločil, da se bo pripravil na delo v njegovem smislu. Kakor je Masaryk zanimala sociologija, tako je tudi Beneš vabila ta veda o življenju družbe. Zato je sklenil, da odide — po Masarykovem zgledu — v svet, da bi spoznal druge narode ter bi si na tak način pridobil izkušnje, ki bi mu naj omogočale pravičnejše presoje lastni narod. In tako ga vidimo v poznem letu l. 1905, že v Parizu, kjer se je etabliral v nemeblirani sobi, ki si jo je skromno uredil sam, saj je bil prišel v francosko prestolnico z bagatelo 60 kron. Vendar je obdržal glavo po koncu: navezal je stike z listoma »Právo Lidu« ter »Volná myšlenka« in od honorarjev, ki jih je dobival — v glavnem od teh listov, se je vzdrževal v tujini skozi 3 leta. Do začetka predavanja v jeseni 1905, je bilo še dva meseca. Ta čas je Beneš porabil ne le za razgledanje Pariza, ampak tudi za priučenje italijansčine. (Dalje.)

Darujte za azilni sklad PTL!

Mariborske in okoliške novice

Danes ponoči je bila izropana starinarna F. Pukla

Ko je nameraval danes okoli 8. ure zjutraj starinar Franc Pukl, ki ima svojo prodajalno v Vetrinjski ulici št. 5, odpreti svojo trgovino, je opazil, da so bila vrata, ki vodijo iz dvorišča v prodajalno, odprta in razbita. Pri pregledu prodajalne je obveščena policijska komisija, ki je medtem prišla na kraj vzloma, ugotovila, da so vlomilci najprej s silo odtrgali obešenko, nato pa s silo razbili vrata, skozi katera so se splazili v notranjost prodajalne, kjer so pretaknili vse omare in predale, si izbrali najdragocenejše stvari, ki so jih spravili v kovčeg, ki so ga našli v prodajalni, ter nato neopazeno izginili v noč. Vlomilci so odnesli večinoma samo nove stvari, kakor čevlje, obleke, plašče, blago za obleke in nekatere druge predmete v skupni vrednosti nad 5000 dinarjev. Policija je takoj zaslusala stanovalce v hiši, Vetrinjska ulica 5, kjer se nahaja Puklova prodajalna. Ugotovili so, da se je sinoči okoli 19. ure sukal okrog prodajalne in dvorišča mlajši možki, ki je s svojim vedenjem zbujal pozornost tankajšnjih prebivalcev. Na podlagi opisa dotičnega možkega, čigar opis je bil identičen z znanim tatam in dela-

mržnežem 22-letnim brezposelnim Francem Dankom, stanujočim v Vojašniški ulici št. 3, so se policijski organi takoj podali v stanovanje F. Danka, kjer so ga našli spečega v postelji. Policija je napravila hišno preiskavo ter našla pod posteljo skrit kovčeg, ki je bil ukraden iz Puklove prodajalne. Pri podrobni preiskavi stanovanja F. Danka, ki stanuje pri svojih starših, so našli večinoma vse predmete, ki so bili danes ponoči ukradeni starinarju Puklu. Danko je pri zaslišanju takoj priznal vlom, ki ga je v družbi nekega doslej še neizsledenega pajdaša izvršil po njegovem zatrdilu sinoči okoli pol 9. ure zvečer. Nadalje je Danko priznal, da je včeraj popoldne v družbi nekaterih svojih znancev popival v neki gostilni na mestni meji proti Košakom, kjer so izvršili načrt za vlom. Predmeti, ki jih je policija zaplenila, so bili takoj vrnjeni g. Puklu. Preiskava proti aretiranemu Danku se še nadaljuje, ker je policija mnenja, da ima na vesti še nekatere druge tatvine, ki so bile v zadnjem času izvršene v Mariboru in ki doslej še niso razjasnjene.

Ob slovesu polkovnika Petrovića. Danes ob 18. uri odpotuje iz Maribora poveljnik tuk. vojnega okrožja polkovnik Gjurdje Petrović, ki je dolgo vrsto let služboval v Mariboru, kjer si je v vseh nacionalnih krogih stekel obilo simpatij ter priljubljenosti. Odhajajočega polkovnika Gj. Petrovića je odlikovala fina družabnost, stroga pravičnost ter vojaška odkritost. Ko odhaja na novo službeno mesto v Veles, kjer prevzame poveljstvo tamošnjega vojnega okrožja, želimo priljubljenemu polkovniku, da bi bil deležen čim lepših priznanj ter napredovanja. — Upamo, da ne bo nikdar pozabil našega obmejnega Maribora, ki ga je bil tako zelo vzljubil. Nacionalni Maribor se bo gotovo v velikem številu zbral k njegovemu današnjemu odhodu. Po njem je prevzel poveljstvo mariborskega vojnega okrožja polkovnik L. Radovanović.

Kekšen bo tržni red na Telovo. Ker je pri procesiji na Telovo zadnji blagoslov na Glavnem trgu, se premeste mesarske stojnice na Vojašniški trg, ostale stojnice, kmečke in branjevske pa na novi del trga.

Zanimiv proces bo v petek 28. t. m. pred mariborskim velikim kazenskim senatom. Zagovarjali se bodo v zvezi z umorom Iv. Straniška v Mejni ulici Karl Stern, Ivan Koler in Franc Belak. Za ta proces, ki bo predvidoma trajal ves dan, je v Mariboru veliko zanimanje.

V osmrtnico gospe Antonije Šitanec se je vrnila napaka pri imenovanju hčerke, kjer bi se moralo pravilno glasiti poročena Apili (ne rojena).

Razstava prof. Sirka. Opozarja se cenj. občinstvo, da ostane Sirkova razstava odprta samo še do inkl. četrtka. Izkoristite ta čas in obiščite to dobro uspelo in lepo razstavo. Odprta od 9.—12. in od 15.—18. ure.

»Sokolska planinska koč« reg. zadruga z. o. z. sklicuje II. redni občni zbor na četrtek 3. junija 1937 ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Na dnevnem redu so poročila, čitanje revizijskega poročila, sprememba pravil, volitev načelstva in nadzorstva in sklepanje o gradnji. Z namenom ta se pozivajo člani k polnoštevni udeležbi. — Načelstvo.

Photovanje v Pariz. Rok za prijavo za skupno potovanje francoskih krožkov na svetovno razstavo v Pariz je podaljšan do 15. junija. Potovanje bo trajalo od 10. do 21. julija in stane 2600 Din. Tudi nečlani se ga lahko udeležijo. Vsa pojasnila, prospekti in tiskovine se dobijo v francoskem krožku. Gregorčičeva ul. 4 I, ob sredah od 17. do 19. ure.

Čudak v pralnici. V malem mestu N. je živel star samec, ki je bil v mestu znan kot čudak. Često je presenečal ljudi z raznimi pripombami, ki so se zdele na prvi mah ko, da bi izgubil pamet. Če so pa malo premislili, so bile njegove besede popolnoma jasne in zelo pametne. Radi tega je dobil ime čudaka. Dogodil se je sledeči slučaj: čudak, ki se je večkrat

Kino

Kino Union. Danes torek zadnjič vefilm »Romeo in Julija«. Sledi »Slavček Petrograda«, Sv. Petrović, Marija Cebotari.

jezil radi prehitrega razpadanja perila, se je nekega dne ob času pranja nenadoma pojavil v pralnici. Tu se je vsedel na neko prevrnjeno korito in opazoval žene pri pranju. Nekaj časa je molčal, potem jih pa vpraša: »Ako vdevate sukanec v šivanko, rabite li za to celo pest ali samo dva prsta?« Osupnjeno ga pogledajo žene, ker niso vedele, kaj naj bi odgovorile na to čudno vprašanje. Čudak pa nadaljuje: »Ako pa nosite težko vrečo, ali jo držite z dvema prstoma, ali z vso pestjo?« »No«, reče nato ena izmed njih, »vsako stvar na svoj način!« »Popolnoma v redu,« pravi čudak, »vzemite torej to slabo milo za čiščenje tal, za moje perilo pa uporabljajte milo, ki ga varuje, a vendar temeljito opere, to pa je Schichtovo milo Jelen!« Ime tega mila Vam daje jamstvo, da bo izpolnilo, kar objublja Schichtovo milo Jelen varuje perilo!

Iz mariborskega Aerokluba. Seja upravnega odbora, ki je bila sklicana za sredo, 26. t. m., bo šele v petek, 28. t. m.

Avto v občestni kamen. Kje je šofer? Na banovinski cesti med Dravogradom in Prevaljami se je pripetila avtomobilska nesreča, ki pa po gotem naključju ni zahtevala človeških žrtev. Osebni avto z evidenčno številko 1611-2, znamke »Opel«, ki je last nekega trgovskega potnika iz Murske Sobotne in ki ga je šofiral neki F. H. iz Murske Sobotne, je s hitrostjo 50 km na uro zavozil v občestni kamen. Sunek je bil tako silovit, da je vrglo avto 4 m visoko na železniški nasip, vstric katerega vodi banovinski cesta. Avto se je na železniškem nasipu preuknil ter zgrmel zopet nazaj na cesto. Bil je seveda skoro ves razbit, izpod razvalin pa se je izkopal šofer, ki je bil sam pod avtomobilom. Čisto po golem in srečnem naključju je ostal nepoškodovan ter se je takoj podal č. najbližje hiše, kjer je sporočil nesrečo. Na kraj nesreče so kmalu prišli orožniki, ki pa niso mogli nikjer najti šoferja, ki je šofer razbitega avtomobila izrazil, da pojde v Dravo, ker ne more nadoknaditi škode.

Pozor pred peronosporo! Banovinska kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru opozarja vinogradnike, da začnejo škropiti v obrambne namene proti peronospori na vinski trti. Porablja naj se 1% do 1%-na bordoška ali burgundska brozga. Poškropi naj se pa trsje pravilno na spodnji listni strani in po kabrnkih s čim finejšim prskišem.

Ljudska univerza. Občni zbor Ljudske univerze bo v ponedeljek 31. maja 1937 ob 20. uri.

Zadnje telefonične vesti

Baldwinova politična oporoka: ideal imperija - služba miru vsega sveta

LONDON, 25. maja. Predsednik vlade S. Baldwin se bo v petek podal v Buckinghamsko palačo, kjer bo predložil kralju demisijo vlade in obenem predlagal zakladnega kancelarja Neville Chamberlaina za svojega naslednika. Gotovo je, da ostane pretežna večina ministrov tudi v novi vladi, med drugim tudi zunanji minister Eden. Baldwin bo kot najstarejši živeči državnik ostal član zgornje zbornice in bo le v najvažnejših trenutkih parlamentarne zgodovine povzel besedo. Sinoči je priredila britanska imperialna konferenca na čast odhajajočemu predsedniku Baldwinu svečano večerjo, h kateri je bilo povabljenih 1400 gostov. Ob Baldwinovem pojavu so priredili udeleženci banketa, ki so se dvignili s svojih sedežev, svivolasemu državniku tople ovacije. Ob tej priliki je imel Baldwin govor, ki ga označujejo kot njegovo politično oporoko. V svojem govoru je dejal, da je

bodočnost imperija odvisna od tega, kako se bodo rešili kolonialni in mandatni problemi. Britanski imperij ne stoni samo na skupnosti interesov vseh njegovih delov, ampak tudi na tradiciji. Tradicija se bo morda nekaterim zdelo staromodna, vendar pa je vzdrževanje tradicije oni vir, iz katerega se črpa moč za dejanja v bodočnosti. »Britanski imperij je največji politični eksperiment vseh časov. Razpad imperija ne bi prinesel samo katastrofe posameznim delom, ampak tudi vsemu svetu, zlasti pa na svetovnem gospodarskem polju. Svetovna trgovina bi bila uničena. Lastni interesi diktirajo imperijsko skupnost, ki je zgrajena na skupnih idealih: služba miru vsega sveta. Ta ideal naj bo tudi v bodoče odločilen za britanski imperij.« Navzoči so priredili Baldwinu ob zaključku govora vinarne ovacije.

Sofia v pričakovanju radostnega dogodka v kraljevi rodbini

SOFIJA, 25. maja. Sofija je v pričakovanju veselega dogodka v kraljevi rodbini. Delajo se že stave na princa oziroma

princesinjo. V slučaju, da bi Bolgarija dobila prestolonaslednika, se napoveduje prihod italijanske kraljevske dvojice v Sofijo, da prisostvuje slovesnemu krstu bolgarskega prestolonaslednika.

Za počitnice... V pisarno Ivana Korazije na Frankopanovi ulici je bil pred dnevi izvršen vlom, ob kateri priliki so storilci odnesli 3500 dinarjev vreden pisalni stroj. Pod sumom, da je izvršil vlom, so orožniki v Rušah aretirali komaj 17-letnega ključavničarskega vajenca Ernesta J. iz Ruš, pri katerem so zares našli ukradeni pisalni stroj. Pri zaslišanju je J. priznal ter dejal, da je hotel priti do denarja, ki bi ga rabil za počitnice. Priznal je, da je nameraval pisalni stroj zastaviti v mariborski zastavljalnici, toda stroja niso hoteli sprejeti brez potrdila. Mladeniča so izročili v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča.

Promovirala sta na ljubljanski univerzi Rudolf Pesdevšek iz Krčevine pri Mariboru in Stanko Jereb. Čestitamo!

Zrtvi materinstva. V porodišnici sta umrli 24-letna soproga uradnika M. P. Terezija Kovač in 29-letna viničarjeva žena Antonija Žižek. Žalujemo naše toplo sočutje.

Tragična dečkova smrt v transmisiji. Pri Sv. Danielu pri Prevaljah je tamošnji cerkovnik Marina poslal svojega 10-letnega sinčka Ivana v žago Mihajla Kupreja, da bi tamkaj nabiral žagovino. Ko je deček stikal po žagi, ga je nenadoma zagrabila transmisija, ki je dečka s tako silo pognala ob zid, da je nesrečni Ivan obležal z razbito lobanjo. Nesrečo so opazili šele tedaj, ko ni bilo dečka delj časa domov, pa ga je nato iskal nje gov 14-letni brat, ki je po daljšem iskanju našel bratca mrtvega v žagi.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Vidmarjeva lekarna na Glavnem trgu in Savostova lekarna na Kralja Petra trgu.

Kakšno vreme se nam obeta. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: pretežno jasno, toplo, lokalne nevihte niso izključene.

Z Ljudske univerze. Drevi ob 20. se vrši operni baletni večer. Uvodno predavanje ima prof. dr. Kralj. Arije iz oper »Čarobna piščalka«, »Traviata«, »Rigoletto«, »Lakme« poje operna pevka ga. Vesel-Polla; ples po Rahmaninovem »Preludiju«, Delibes-ovem »Valčku« in »Moderni simfoniji« bo izvajal g. Boris Pilato. Spremlja na klavirju ga. dr. Klasičeva. V petek, 28. filmska predstava: »Z aeroplanom čez Afriko« in »Čudoviti doživljaji bagdadskega kalifa«.

Poceni meso. Dne 26. maja 1937 se bo prodalo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici ob 7. uri 100 kg. teletjega mesa po Din 6.—

Bela kuga. V tajni razpravi je mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča obsodil 20 letno posestniško hči Karolino L. na 2 meseca zapora, pogojno na 2 leti, ter 57 letno prevzitarico Rozalijo Horvatovo na 6 mesecev strogega

zapora, pogojno za dobo 3 let. Sodba je bila izrečena radi tega, ker je Horvatova lani v avgustu v Pasovcih odpravila Karolino L. telesni plod.

Zaključek protituberkuloznega tedna. Da bo mogoče javnosti podati specifičan obračun in pregled o uspehu letošnjega protituberkuloznega tedna po posameznih ustanovah, vljudno prosimo vsa šolska vodstva osnovnih, meščanskih in srednjih šol, vse občine in župnijske urade sreza Maribor levi in desni breg, kakor tudi državne in samoupravne urade ter njih edince, dalje vsa podjetja in industrijsko delavstvo, da zaključijo v svojem delokrogu organizirane nabiralne akcije. Nabrani denar naj se blagovoli nakazati na čekovni račun, številka 11—615 — Protituberkulozna liga Maribor. Šolska vodstva pa naj eventualni ostanek na biralnih dinarskih listkov, pošljejo pristojnemu srezkemu načelstvu na naslov »Prosvetni razdelok«. Po prejemu zaprosenih obračunov se bodo objavili rezultati posameznih akcij in končno celokupni uspehi PTL tedna. — Protituberkulozna liga v Mariboru.

Narodno gledališče

NARODNO GLEDALIŠČE.

Torek, 25. maja ob 20. uri: »Bela bolezen«. Red A.

Sreda, 26. maja: Zaprto.

Četrtek, 27. maja ob 20. uri: »Dolarska princesa«. Znižane cene. Zadnjič.

Petek, 28. maja: Zaprto.

Zadnja uprizoritev Fallove operete »Dolarska princesa« bo na praznik, v četrtek, 27. maja zvečer. **Znižane cene.**

Zaključna dramska predstava bo Real-Fernerjeva imenitna kmečka veseligr »Trije vaški svetniki« v režiji J. Koviča. **Zadnja popoldanska predstava in gostovanje Pavle Udovičeve** bo v nedeljo, 30. maj ob 15. uri. Uprizore v Mariboru tako priljubljeno revijsko opereto »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«, kjer poje Udovičeva partijo Maruše. Opozarjamo vse občinstvo na zadnjo popoldansko predstavo in na to izredno zabavno opereto. **Znižane cene. — Zadnja predstava »Svetega Antona«** in gostovanje P. Udovičeve pa bo v torek, 1. junija.

Kanibalska.

Plemenski glavar: Odkod je ta belo-kožec doma?

Divjaki: S Kranjskega.

Plemenski glavar: Potem bomo pa naredili iz njega — kranjske klobase.

Teško verjetno.

Sodnik: Pri oknu je torej tat vlomil v vaše stanovanje. Zakaj pa niste klicali na pomoč?

Devica: Eh, mislila sem, da me je prišel snubit.

Jadralno letalstvo kraljevski sport

Ob jadralno letalski razstavi v Ptuj

Že na drugem rednem občnem zboru Jadralno letalske skupine 1. maja t. l. smo slišali željo, da priredi jadralno letalska skupina v Ptuj letalsko razstavo. Za Binkošti so res vabili letaki v telovadnico deške mestne osnovne šole, kjer so mladi in idealizma polni ptujski jadralci aranžirali svojo prvo letalsko razstavo, ki je obenem tudi prva te vrste v Ptuj. Velika telovadnica je bila polna razstavnega materiala, ki je bil smotreno in okusno razporejen. V kotu telovadnice je razporejena svoja bela krila »Zögling«, ki je krščen na ime »Pohor« in vabil obiskovalce. Gotovo je bilo to letalo na razstavi največja zanimivost. Marsikdo ni hotel na noben način verjeti, da more letalo brez motorja nositi pod sinje nebo mlade ljudi. Toda slike, ki so bile razstavljene v velikem številu in okusno razporejene po stenah telovadnice, so nam o tem zgovorno pričale.

Krasne fotografije tečajev in poletov so nas prepričale, da je jadralno-letalski sport res kraljevski sport, da je to sport vitezov in silnih, idealizma in volje polnih ljudi. Mnogo občudovanja so tudi želi krasni modeli visokozmožnih jadralnih letal.

Na razstavi so nam člani jadralno letalske skupine razlagali jadralno letalstvo in praktično prikazali gradnjo posameznih delov jadralnega letala.

Z motornim letalstvom so nas seznanjale fotografije starejših motornih letal in krasni akvareli g. Toryja člana ptuj-

ske jadralno letalske skupine, ki je razstavil slike najmodernejših vojaških aparatov.

Razstava je nudila mladi jadralno letalski skupini v Ptuj veliko moralno pa tudi gmotno podporo. Obiskalo je gotovo razstavo nekaj tisoč ljudi, ki so z zanimanjem opazovali razstavljene predmete in pazljivo sledili razlagam posameznih jadralcev, ki so nas seznanjali s posameznimi razstavljenimi predmeti.

Ugotoviti pa moramo posebno zanimivo dejstvo. Med obiskovalci razstave smo opazili večino okoliškega prebivalstva, ki je po večini kmetjsko, medtem ko so ptujski meščani, ki jim je bila razstava takorekoč pri roki, ostali v veliki manjšini. Zdi se nam, da imajo okoliščani več smisla za ta prekrasni sport, kakor ptujski meščani, ki bi bili prvi poklicani, da pokažejo nekaj zanimanja in nekaj smisla za jadralno letalstvo.

Z razstavo je bil dosežen prvi del letnega načrta jadralno letalske skupine v Ptuj. Mnogo je še v načrtu, kar bo treba izvršiti. Prva takšna točka je ustanovitev mestnega odbora Aero-kluba »Naša krila«. Upamo, da ptujski meščani ne bodo ostali ob strani, kakor so ostajali vse doslej. Po smislu za delo in po delu, ki so ga pokazali ptujski jadralci s svojo razstavo, — gotovo zaslužijo, da jim gre ptujsko meščanstvo mnogo bolj na roko in da bolj ceni njihovo požrtvovalno in tiho delo.

Mariborske vesti

Gori! V Ješinci na Dravskem polju je ogenj uničil gospodarsko poslopje posestnika Ivana Kampaša, ki trpi radi požara okoli 40.000 dinarjev škode. Pri požaru je pogorelo tudi gospodarsko orodje, ter 10 svinj in 15 kokoši.

Skrivnostni strel! so odjeknili sinoči okoli 9. ure ob Tezenskem gozdu med Sv. Miklavžem in Teznom. Doslej še neznan storilec je oddal dva strela, da so krogle zažvižgale okoli glave mehanika Jurija Berganta, stanujočega na Teznom, Jurčičeva ulica 16, ki se je s svojo ženo vračal domov. Zadevo razčiščujejo sedaj orožniki.

V veži odložena otroka. Brezsrčna mati je odložila v zgodnjih jutranjih urah v veži banovinskega Dečjega doma bletno hčerko Nado in 5letnega sinka Milana. Otroka sta imela pri sebi materino pismo, v katerem opisuje mati svoje gorje in kjer pravi, da je že svoječasno naprosila bansko upravo, da bi sprejela oba njena otroka v Dečji dom, ker ju sama ne more več vzdrževati, saj je že nad 8 mesecev brez vsakega zaslužka. Mati grozi v pismu, da bo prišla zvečer pogledat, ali so ju vzeli pod streho ali ne. V slučaju, da bi otroka našla še v veži, pojde z njimi vred v Dravo. Najdena nezakonska otroka je oblast oddala v tukajšnji Mladinski dom, medtem ko poizveduje za materjo, katere bivališče je trenutno še neznan.

Splav brez posadke pluje po Dravi.

Včeraj zjutraj okoli pol 4. ure sta opazila dva moška, ki sta ribarila na desnem bregu Drave v Studencih, splav, ki je plul po Dravi brez voditeljev. Moška sta se s čolnem peljala do splava ter ga z veliko mujo privedla do brega, kjer sta ga pod Doctorjevo tekstilno tvornico privezala. Okoli 10. ure dopoldne je prišel lastnik splava, neki trgovec iz Selnice, ter splav prevzel v svojo varstvo. Ko pa sta moška zahtevala za delo in pomoč nagrado, ni hotel posestnik o tem ničesar vedeti, radj česar sta moška naprosila stražnika, naj intervenira pri posestniku, ki jima je naposled odštel 150 dinarjev. Splav se je najbrže odtrgal.

Enodnevni tečaj o zatiranju boleznih in škodljivcev vinske trte in o poletnih delih v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek, dne 3. junija t. l. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen in bo trajal od 8.—12. in od 14.—18. ure.

Sir, ročne torbice... Prodajalki Vait Barbari iz Ciglencev je izmaknil neznan zlikovec in tatun pleteno košaro, v kateri je bilo 40 hlečkov sira. Istotam je odnesel še neizsledeni nepridiprav prodajalki Fekonji Mariji iz Tezna ročno torbico v vrednosti 200 dinarjev. Za obema storilcema poizveduje policija.

Medeni teden.

»Veš kaj, Maks. Preseliva se raje kam v pritličje. Zdaj, ko stanujeva v tretjem nadstropju, traja vselej tako dolgo, predno prideš domov!«

V kraljestvu žene

Ali smemo zaupati tajne in skrivnosti tudi ženam?

Še danes prevladuje mnenje, da se ženi ne morejo in nesmejo zaupati prav nobene skrivnosti in to iz prav enostavnega razloga: **ker ne znajo molčati.** Ne čudite se pa če vam povemo, da so Angleži in Francozi baš nasprotnega mnenja. Angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin je nekoč izjavil, da je prav žena tista, ki najmanj govori in najmanj izda. Kljub splošnemu slabemu mnenju, ki ga ima v tem pogledu moški svet o ženskah, trdi Baldwin da je nemogoče, da bi ne smeli zaupati ženam katerihkoli skrivnosti ali tajnosti. Ravno žena je v mnogih primerih dokazala, da zna molčati. Baldwin trdi iz svojih bogatih izkušenj, ki jih ima, da še ni doživel v vsem času svojega političnega udejstvovanja, da bi bila samo ena žena objavila ali izdala zaupane ji politične tajnosti, medtem ko o moških žal ne more tega trditi. Moški so premnogokrat izdali take stvari, o katerih so bili prav dobro poučeni, kolikšna važnost se polaga na to, da ta tajnost ne pride v javnost. Vedeli so prav dobro, da bi morali molčati in vendar... Takšno slabo mnenje imajo o moških, kakor smo že preje omenili, predvsem v Angliji in Ameriki, to je v deželah, kjer se je žena povzpela do najvišjih položajev.

To mnenje je potrdila tudi neka odlična ameriška dama, ki igra zlasti v političnem življenju važno in pomembno vlogo. Bilo je to na neki seji, ki ji je predsedovala in kjer so bili navzoči izvenzemci — izključno sami moški. Prvi predpogoj za sprejem v to društvo je bila 100% molčečnost. Kaj se je zgodilo? Že naslednjega dne je zagledal ves potek seje beli dan v dnevnem časopisju... Imamo pa še druge dokaze kjer je prišla ženska molčečnost zlasti v Ameriki do prav posebnega izraza. V Ameriki je izšel n. pr. zakon, po katerem so morale zapustiti svoje službe vse one poročene žene

pri katerih se je ugotovilo, da njihovi možje zaslužijo dovolj za vzdrževanje družine in sebe. Veliko je bilo takrat žen, ki za nobeno ceno niso hotele izdati višine plače svojih mož in so se raje odpovedale svojim službam. Napravile so to v mnogih primerih samo radi tega, da ne bi izdale svojih mož, da niso v stanju vzdrževati sebe in svoje družine. Svoje možje so ščitile s svojim molkom. Prav tako so dokazale mnoge filmske in gledališke igralke, da v molčanju daleč prekašajo moške, tembolj če gre za zadeve, ki se tičejo njihovega stanu. Tako je n. pr. igrala pred nedavnim neka ameriška igralka glavno vlogo kraljice Viktorije in si je za to priliko izdelala tako popolno masko, da je zbudila z njo pozornost vse ameriške gledališke publike. Tajnosti, kako je masko izdelala, pa ni hotela izdati nikomur. Še celo Roosevelt sam se je za to zanimal, a je žal naletel na gluha ušesa. Končno so pa le prišli na to tajnost, ki jo je izsledil in izdal — moški.

Kdor mnogo občuje z ženskami v javnem in zasebnem življenju in se mnogo kreta v njihovi družbi, se prav lahko prepriča o tem, kako znajo ženske trdovratno molčati in čuvati zaupane jim uradne tajnosti. Lahko rečemo: mnogo bolj nego moški. Vsesplošna sodba, da dame ne znajo molčati, ima svoj izvor v prejšnjih časih, ko se žene še ni tako udejstvovale v javnem življenju kakor se danes. Če pa žena ni tako molčeča kakor bi sicer morala biti, potem so nedvomno krivi moški, ki večkrat prav po nepotrebnem ovirajo polet in razmah žene, ki stremi za tem, da postane sodelujoča član človeške družbe. Moški pa večkrat zapirajo ženam pot navzgor iz samoljubja in ker si višje položaje kaj radi pridružujejo za sebe. MV

Spomnite se CMD!

<p>Razno</p> <p>Zamenjam PISALNI STROJ za motorno kolo. Naslov v upravi lista. 2783</p> <p>ZA BIRMO</p> <p>ročne torbice raznobarvne od Din 8.— naprej. Za potovanje ročne kovečke, torbice nahrbtnike itd. v velikih izborih in nizkih cenah priporoča Iv. Kravos, Aleksandrova c. 13. 2508</p> <p>Posest</p> <p>PRODAM LEP TRAVNIK čez dva orala, se tudi parcelira. Vprašati v gostilni Klus, Pesnica. 2790</p> <p>Prodam</p> <p>SOLWAY-SODA. SALOIDIN, Sulfikol, Solbar, Nosprazit in kalcijev arzenjat se dobi pri Kmetijski družbi, Meljska cesta 12. 2792</p> <p>SOLWAY-SODA namesto apna za škropljenje se dobi pri Kmetijski družbi, Meljska cesta 12. 2791</p>	<p>OTROŠKI SPORTNI VOZICEK</p> <p>dobro ohranjen, na prodaj, Filipančič, Trije ribniki. 2782</p> <p>Stanovanje</p> <p>Lepo, solčno, zaprto, DVOSOBNO STANOVANJE oddam s 1. julijem. Kettejeva ul. 29. 2787</p> <p>LEPO STANOVANJE</p> <p>oddam s 1. julijem. Studenci, Ciril-Metodova 17. nasproti pošte. 2780</p> <p>STANOVANJE</p> <p>poceni takoj oddam, Gostilna Sande, Sv. Peter pri Mariboru. 2763</p> <p>STANOVANJE</p> <p>sobo in kuhinjo, oddam največ 4 osebam. Vprašati hotel »Mariborski dvor«. 2797</p> <p>Lokal</p> <p>LOKAL</p> <p>na prometni točki, pripraven za bencinsko črpalko, mesarja ali za hrivca oddam, Naslov v upravi »Večernika«. 2787</p>	<p>Službo dobi</p> <p>IŠČEM BRIVSKEGA POMOCNIKA dobrega delavca, veččega v moški stroki, za takoj. Salon Knez, Sodna ulica 9. 2789</p> <p>Zenitve</p> <p>GOSPODIČNA</p> <p>iz poštene hiše, z boljšo doto se želi poročiti z državnim uslužbencem. Dopise na upravo »Večernika« pod »Gospodična«. 2785</p> <p>Trajni kodri</p> <p>specijalno izdelani s kremo ali oljem. Jamčim, da lasje ne menjajo barve.</p> <p>SALON KNEZ</p> <p>Sodna ulica 9, Maribor. 2788</p> <p>Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!</p>
--	--	--

Sodoma in Gomora

6

»Ti ubogi, smešni pater Špinača« je govoril, kakor bi imel svojega strahovalca pred seboj. »Kaj meniš, da me bojo ta-le vrata zadržala? Jaz stojim pred temi vratmi, kakor je stal naš sedanji vladar presvetli cesar Napoleon pred zidovi Tulona, samo da se njemu ni bilo treba ob zid pritiskati. Kakor je bil on pred Tulonom tepen, tako sem bil jaz tukaj tepen, razloček je le ta, da Napoleon pred Tulonom ni imel osebnih bolečin, jaz jih pa imam. Takrat je cesar sklenil, da začne novo življenje. »Le počakajte, kujoni, vi ničvredni kujoni« je zaklical. In izpolnil je svojo obljubo. Res, daleč je prišel, vsa čast, in nič mu ni reči. Jaz sicer ne bom prišel tako daleč, in ne bom nikoli nosil cesarske krone pa tudi kapucinske frizure ne bom več nosil. Novo življenje se

mora začeti. Polenovke in zelja sem tako že zdavnaj sit. In zato ne rečem nič drugega, kakor: le počakajte, kujoni, vi nič vredni kujoni.«

Zažugal je s pestjo proti vratom in začel kovati v svojem srcu črne naklepe. Kolikor bolj je čutil praznoto v svojem želodcu in si v duhu predstavljal, kako so njegovi sobratje zadovoljno obedovali in sedaj po svojih ocelicah prebavljajo, toliko hujši so postajali njegovi naklepi.

»Ne pomaga nič, počakati moram, da se naredi noč, prej ne smem ničesar storiti« je godrnjal Angelik in se zopet vlegel na slamo ter se udal svojim mislim, ki pa so bile najbolj posvečene, patru Špinači, ki v svoji zlobnosti kaznovanemu jetniku ni privoščil niti kruha, niti vode. Zakaj želodčno praznoto je pater Angelik še

veliko težje prenašal, kakor pa vse telesne bolečine. V tem oziru je imel rahel čut in njoblje razumevanje za vse take človeške slabosti in nikdar ni s tako resnično gorečnostjo izvrševal svojega mašniškega poklica, kakor če mu je bilo moliti: varuj nas lakote, žeje in takih nadlog.

Počasi so tekle ure in Angeliku se je dozdevalo, da traja vsaka celo večnost. Prišel je mrak in nastala je tema, Angelik je bil že ves divj same lakote in žeje, a čakal je zama, da bi mu kdo prinesel kak grizljaj ali vode. Ko je slišal iz samotnega zvonec, ki je menih klical k počitku, je vedel, da mu je gvardijan poostiril prisojeno kazen celo s postom in da se ta večer vrata njegove ječe ne bodo več odprla.

»Zdaj pa na delo,« je mrmljal, ko je samotanski zvonec utihnil in v hipu je pozabil na vse svoje telesne in duševne bolesti, saj je vedel, da bo čez malo časa deležen sladke tolažbe. Izpod kamenite

stopnice pri vratih svoje ječe je potegnil velik kuhinjski nož, ki ga je v modri dilekovidnosti imel že dolgo časa za vse slučaje tu spravljene in je z njim odvrtnjal ključavnice vijake tako spretno in naglo, kakor da bi se bil že preje v tem do dobra vežbal.

»Tako pater Špinača,« je zadovoljno šepetal, ko so se vrata odprla. »Zame tvoja ječa ni dosti zavarovana. Tiček je zunaj in ga nikoli več ne bo sem notri.«

Navzlic vsi, v skladišču nagromadeni ropotiji se je Angelik tudi v temi tako dobro spoznal, da je brez težav prišel do gornjega konca, ne da bi bil zadel ob kakšno stvar. Tam na koncu je šlo nekoliko težje. Moral je plezati čez celo barikado starih omar in stolov, da je prišel v kot. Tu je previdno tipaje odmaknil nekaj desk, na kar se je prikazala precejšnja odprtina, iz katere je molela lestev.

(Nadaljevanje sledi.)